

Romuald Iwanow

O niektórych przepisach dotyczących opłat sądowych w Norwegii oraz o bezpłatnej pomocy prawnej

Palestra 40/3-4(459-460), 172-173

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

O niektórych przepisach dotyczących opłat sądowych w Norwegii oraz o bezpłatnej pomocy prawnej

Prawo o opłatach sądowych w Norwegii jest stosunkowo młode, pochodzi bowiem z 17 grudnia 1982 r. Niektóre wybrane fragmenty z tejże ustawy w tłumaczeniu załączam. Przy wyborze ich kierowałem się przede wszystkim, przydatnością tychże dla praktyki prawniczej oraz zainteresowaniem polskiego środowiska, na stałe związanego z Norwegią. Dla ciekawości podam, że wszystkie aktualne ustawy norweskie, zgromadzone są w jednej książce, liczącej 3235 stron. Jest to możliwe tylko dlatego, że papier do tego użyty jest niezwykle cienki, nie tracący jednak nic ze swojej jakości.

Najstarsza aktualnie obowiązująca tam ustawa pochodzi z 25 lipca 1685 roku i dotyczy wspólnych – dla Norwegii i Danii – przepisów o obrzędzie kościelnym: *Dannmarks og Norges Kirkeritual*.

Oba kraje były bowiem od dawien dawna połączone unią personalną, znaną w historii pod nazwą unii kalmarskiej z roku 1387. Unia ta połączyła wówczas wszystkie kraje skandynawskie. Układ ten nie gwarantował jednak równości sygnatariuszy, bo dominowała w nim Dania, praktycznie aż do 1814 roku.

17 grudnia 1982 nr 86 Prawo o opłatach sądowych z późniejszymi zmianami. Fragmenty.

§ 2 Opłatę sądową ponosi ten, kto wnosi sprawę. Powód, pozywając określone przedsiębiorstwo, opłaca wszelkie koszty wynikłe na skutek dopozwania osoby trzeciej.

Powód, wszczynający proces, opłaca wszystkie koszty związane z udziałem ławników, biegłych, świadków, tłumaczy, przeprowadzenia koniecznych badań oraz innych niezbędnych opłat. Nie dotyczy to opłat, które z urzędu zobowiązany jest wyłożyć Skarb Państwa.

W wypadku kiedy w miejsce dotychczasowego pozwanego wstępuje nowy pozwany, obaj pozwani są zobowiązani wówczas do uiszczenia należnych kosztów.

W wypadku dopozwania osoby trzeciej przez sąd z urzędu, można takiego dopozwanego obciążyć kosztami. Nie dotyczy to jednak kosztów, o których przepis szczególny stanowi inaczej.

Król (w praktyce konkretny urzędnik – dop. RI) na podstawie przepisów szczególnych, może odstąpić od zasad

przewidzianych w tym paragrafie, z uwagi na umowę zawartą z państwem obcym.

Niewątpliwie najbardziej interesujący dla praktyki jest paragraf 10 dotyczący spraw w jakich nie ponosi się opłaty sądowej.

§ 10 Za prowadzenie spraw niżej wymienionych nie pobiera się opłaty nawet jeżeli rozpoznanie sprawy uzasadnione jest udziałem ławników.

1. w sprawie o ustalenie ojcostwa,
2. w sprawie o adopcję,
3. w sprawie o separację, rozwód lub unieważnienie małżeństwa,
4. w sprawie o wydanie dziecka, ustalenia kontaktów z dzieckiem, ustalenie władzy rodzicielskiej,
5. w sprawie o alimenty dla dziecka lub małżonka aktualnego albo byłego małżonka,
6. w sprawie dotyczącej małżeństwa, o rozwiązanie wspólności ustawowej albo o podział (niesporny – dop. RI) majątku pomiędzy byłymi małżonkami,
7. w sprawach dotyczących ustanowienia lub zniesienia opieki albo kurateli – patrz artykuł 24 prawa z 28 listopada 1898,
8. w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku,
9. w sprawach dotyczących emerytur przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych albo w sprawach z tym związanych,
10. w sprawie przeciwko pracodawcy, jeżeli sprawa dotyczy stosunku pracy, a wnoszącym sprawę jest pracownik,
11. w sprawach wynikających z umów o pracę w których właściwy jest *herreds – eller byretten* (sądy I instancji – dop. RI),
12. w sprawach, gdzie zastosowanie

znajduje § 33 kodeksu postępowania cywilnego dotyczącego zbadania zasadności decyzji administracyjnej pozbawiającej jednostkę wolności oraz innych środków przymusu, zobacz także prawo o bezpłatnej pomocy prawnej § 19 nr 2,

13. w sprawach dotyczących pomocy prawnej z zagranicy,

14. w sprawach z § 51 prawa mieszkaniowego,

15. w sprawach dotyczących stosunku pracy w formacjach zmilitaryzowanych, zob. § 8 prawa z 19 marca 1965.

Dla uzupełnienia całości obrazu niezbędnym jest przytoczenie fragmentów przepisów dotyczących bezpłatnej pomocy prawnej w Norwegii. Zagadnienie powyższe reguluje niżej cytowana ustawa, której fragmenty w tłumaczeniu załączam;

Prawo o bezpłatnej pomocy prawnej z dnia 13 czerwca 1980 nr 24

§ 4 Komu przysługuje bezpłatna pomoc prawna (adwokacka – dop. RI)

Bezpłatna pomoc prawna przysługuje osobom fizycznym. Jeżeli przemawiają za tym szczególne względy, bezpłatna pomoc prawna może być przyznana spółce, związkowi, fundacji i nie zorganizowanym grupom.

Rozdział II. Warunki ekonomiczne jakie muszą być spełnione, aby można było otrzymać bezpłatną pomoc prawną.

§ 8 Prawo do bezpłatnej pomocy prawnej przysługuje jeżeli dochody roczne starającego się są niższe od następujących:

zarobki osoby samotnej: koron 60.000,-

zarobki osoby utrzymującej rodzinę: koron 80.000,-

majątek: nie może przekraczać koron 100.000,-